

VILÁG PROLETARJAI EGYESÜLJETEKI

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XIII. évfolyam,

4222. szám

4 oldal,
20 bani

1958.
szeptember 27.
szombat

Lapunk tartalmából:

— Példamutatón szervezték meg munkájukat (2. old.)
— Az Aradul téglagyárban (2. old.)
— A jó eredmények... (2. old.)
— Jól halad a vetőszántás (2. old.)
— Néhány elismerő szó (2. old.)
— Eleanor Roosevelt nyilatkozata egy sajtóértekezleten (3. old.)

— Az Olasz Kommunista Párt felhívása a franciaországi népszavazással kapcsolatban (3. old.)
— Az ENSZ közgyűlés XIII. ülésének munkálatai (3. old.)
— Az angol szakszervezetek követelik, hogy a brit kormány ne támogassa az USA háborús politikáját (3. old.)
— Képbemutató (4. old.)

NAPIRENDE

A hideg idő beállta előtt fejezzük be az építkezéseket!

Száraz leveleket kerget az őszi szél. Az éjjelek egyre hidegebbek, közeledünk a hideg időszak beköszöntéséhez. Ilyenkor a jó gazda szemével kell körültekintően a vállalatban, a ház táján. Itt az ideje a téli előkészületeknek: a sárguló levelek, az ajtón kopogató téli hónapok közeledtét figyelmeztet. Figyelmeztet, hogy mielőbb fejezzük be az építkezéseket, a javításokat, a házak tatarozását.

Az elkövetkező napokban, hetekben elengedhetlenül szükséges, hogy fokozódjék, ütemesebbé váljék az építkezési, tatarozási munka. A 4. számú építkezési vállalat, az ILA és az előregyártott épületelemeket készítő tartományi vállalat, valamint az üzemek és intézmények, amelyek saját maguk végeznek kisebb építkezéseket, javításokat — megkövetelt feladatok előtt állnak. Számos, tavasszal, vagy még az elmúlt évben megkezdett építkezést a tél beálltával át kell adni.

Az építőttelepek, mindenféle szorgos munka tapasztalható. Az előregyártott épületelemeket készítő tartományi vállalatban az utóbbi időben sokat javult a munka minősége, fokozódott a termelés és az üjtások, ésszerűsítések — augusztusban nyolc újított fogadott el a vállalat újítási bizottsága, — valamint a kiegészítő kiterjesztése folytán jelentősen csökkent az önköltség. A vállalat tehát több és jobb minőségű előregyártott épületelemet ad az építő vállalatoknak.

Nemrég a városi pártbizottság plenáris ülése elemezte a 4. számú építkezési vállalat tevékenységét. A többi között bírálat érte a vállalatot azért is, mert csupán az értékteljesítésre törekedett, nem pedig arra, hogy a megkezdett építkezéseket a kitűzött határidőre, vagy ha lehetséges, még annál is előbb, átadja a rendelőknek. A vállalatban most már egyféléképpen pótolhatják a hiányt: ha kettőzött erővel, a gépészt kiterjesztésével, a szállítást jobb megszervezésével, a dolgozók alkotó kezdeményezésének felkeltésével, valamint a technikai vezetőségnek a helyszínen történő irányításával, vezetésével mindent megtesznek a meg-

kezdett építkezések gyors befejezéséért. Helyes volna, ha a vállalat ügyösszpontosítaná a munkáerőket, az anyagokat, a szállítóeszközöket és a gépeket, hogy egy-egy munkatelepen teljes lendülettel folyjon a munka. Ily módon szép sorjába megvalósíthatnák az előttük álló nagy feladatokat.

Városunkban ezer és ezer lakostól található az államosított házakban. A házak karbantartásával foglalkozó ILA vállalat munkája érezhetően javult. Helyes kezdeményezés honosodott itt meg — a kisebb javításokat minden esetben a hónap végéig befejezik. Am ez a vállalat is foglalkozik nagyobb javításokkal, átépítésekkel. Az ilyen esetekben hónapokig elhúzódik a munka. A vállalat vezetőségének arra kell törekednie, hogy az általa készített javítás, tatarozási tervet maradéktalanul teljesítsék. Tervbe vették a többi között a V. Alecsandri utcában több lakostól építést, amit a terv szerint az év végéig be kell fejezniük. Így kezdenek hát, hogy határidő előtt végezzék el ezt a munkát, s a beköszöntő hideg idő már az új lakásban találja a lakókat.

A városi pártbizottság érlelési segítésben részesítette az építővállalatokat. Körvonalazta feladataikat, konkrét célkitűzéseket megvalósításai jelölt meg számukra. A városi pártbizottság és a városi néptanács végrehajtó bizottsága hathatós segítségével és támogatásával az építővállalatok, vezetőinek az évi terv teljesítésére kell mozgósítaniuk a dolgozókat. Nem szabad belenyugodniuk abba, hogy egyik, vagy másik feladat teljesítését nehézségek hátráltatják. A nehézségeket, a hibákat körültekintően, fokozott szerves munkával leküzdhetjük.

Használjuk ki a kedvező időt az építkezések, javítások, tatarozások gyors befejezésére. Ne késlekedjünk! Az önmegnyugtatósnak, a lanyha munkának nincs helye. A megkezdett építkezések sorozatos befejezése, a kötelezettségek, szerződések határidőre való teljesítése — íme, ez most az építővállalatok legidősebb feladata!

Gép- és traktor-állomásaink 91.000 511.000 360.000 hektárt vetettek be szántottak fel ugaroltak

Az ország összes gép- és traktorállomásai az őszi vetési kampány folyamán csaknem 500.000 normálhektárt teljesítettek, 80.000 normálhektárral többet, mint a múlt év megfelelő időszakában. A GTA-k gépeivel 91.000 hektárt bevetettek, 511.000 hektárt felszántottak és 360.000 hektáron ugaroltak.

Munkájuk jó megszervezése folytán a Pitești tartományi gép- és traktorállomások munkásai kerültek az éle: 32 százaléka elvégezték az idei őszi előirányzott feladatokat. A Suceava tartományi GTA-k 26 százaléka, a Konstanca tartományi ak 22 százaléka, a Nagyvárad tartományiak 21 százaléka teljesítették tervüket.

Fokozni kell a munka ütemét főleg a Bukarest, Ploesti és Temesvár tartományi gép- és traktorállomásokon, mert ezek a tartományok elmaradtak az őszi szántással és vetéssel.

A Plastica termelészövetkezet élenjáró IMSz brigádjáról

Nemrég volt egy éve annak, hogy a Plastica termelészövetkezet szemüveg-üzemében IMSz brigád alakult. A közelmúltban sor került a szövetkezet mindhárom ifjúsági brigáda tevékenységének elemzésére, miközben kiderült, hogy a legjobb eredményeket a múlt év nyarán alkult, a szemüveg-üzemében tevékenykedő Moszkvai Fesztivál nevet viselő brigád érte el. E nyolctagú brigád kilenc hónapon keresztül mondhatta magának az élenjárók zászlóját. Mindez a jól felosztott munka eredménye. Így a tervfeladatokkal

havonként 15—20 százalékkal teljesítették.

A brigádban több olyan fiatal dolgozik, akik megérdemelten viselik az élmunkás jelvényt, mint például Pascariu Aurelia, a brigád vezetője, Deák Ibolya, Feil Gertrud. Az élenjáró brigád jól képzett szakmunkásai igyekeznek megfelelő támogatásban részesíteni kezdő társaikat.

A szemüveg-üzem nyolctagú brigádjának több tagja szorgalmasan kiveszi részét a szövetkezet kulturális tevékenységéből is. A kulturálisport elért sikereiben nekik is részüket van.

Gyorsítsák meg a kukoricatörés ütemét!

A kisiratosi kollektív gazdaságban lassú ütemben halad a kukorica törése. A 350 hektárról szeptember 25-ig csak 60 hektáron törtek le a kukoricát. A vetőszántást pedig 150 hektáron végezték el, helytelen azonban, hogy a vetést még mindig nem kezdte meg. A kisiratosi kollektív gazdaság nagyobb figyelmet kell fordítani az őszi vetések idejében való elvégzésére.

A gazdaságban jelenleg a kukorica szedése képezi a legnagyobb el-

foglaltságot. Már eddig több, mint 120 hektár kukoricát szedtek fel és szállítottak el a kisiratosi kollektív gazdaságba.

Mind több helyen kezdik meg a vetést

A horeai kollektív gazdaság a 45 hektár őszi árpa, 15 hektár repce mellett megkezdte a buza vetését is és eddig 38 hektáron vetették el a búzát. A mácsai kollektív gazdaságban 10 hektár, a szécsányi kollektív gazdaságban 50 hektár, a keresztesi kollektív gazdaságban 31 hektár, a zimándkői gazdaságban pedig 28 hektár őszi árpa vetették el. A kürtösi mezőgazdasági társulások eddig már 25 hektár búzát is elvetettek.

A Román Népköztársaság kormányának jegyzéke a Kínai Népköztársaság kormányához

A Kínai Népköztársaság Külügyminisztériuma ez év szeptember 4-én szóbeli jegyzéket juttatott el a Román Népköztársaság nagykövetségéhez. A jegyzék a Kínai Népköztársaság kormányának nyilatkozatát tartalmazta a Kínai Népköztársaság területi vizeinek kiterjesztéséről.

A Román Népköztársaság pekingi nagykövetsége ez év szeptember 25-én átnyújtotta a Kínai Népköztársaság Külügyminisztériumának a román kormány következő jegyzékét a kínai kormányhoz:

„A román kormány tudomásul vette a Kínai Népköztársaság kormányának ez év szeptember 4-i nyilatkozatában foglalt határozatát, amely szerint a Kínai Népköztársaság területi vizeinek határát 12 tengeri mérföldben állapította meg, és hogy ezt a határozatot

a Kínai Népköztársaság egész területére alkalmazza, beleértve a kontinentális Kínát, a partmenti szigeteit, Tajvánt, a környező szigeteit, Penhuledao szigetét és a Kínához tartozó összes többi szigetet.

A román kormány egyszersmind tudomásul vette, hogy a Kínai Népköztársaság egyenes vonal alapján állapítja meg területi vizeinek határát és megtiltja az idegen hadihajóknak és repülőgépeknek, hogy a kínai kormány engedélye nélkül behatoljanak Kína területi vizeire és a fölöttük levő légtérbe.

A román kormány kijelenti, hogy elismeri és mindenben támogatja a Kínai Népköztársaság kormányának 1958 szeptember 4-i nyilatkozatában foglalt határozatát.

Gyors ütemben fektetik le a földgáz vezetékeket

Mint ismeretes, nagyszabású munkálatok vannak folyamatban, hogy a földgáz fővezetékek az ország egész területét behálózzák. Hegyen-völgyön keresztül haladnak a fővezetékek az erdélyi földgázmedencéből kiindulva keletnek és nyugatnak, a nemrégiben feltárt oltniai földgázmedencéig pedig a Zsil-völgyével kötik össze.

A szálhinvárosi földgáz fővezeték építő és szerelő vállalat valamennyi építőtelepe közül különösen kitűnt a 4-es számú vállalat munkaközössége. Kemény sziklafalakat robbantva, mély völgyekben, erdőkön keresztül haladva, tervadatát április óta mindaddig maradéktalanul végrehajtotta. Jó munkáját a termelés vörös zászlajával jutalmazták.

HAZÁNK FESTŐI TÁJAI

Látkép a festői Gyilkos-tóról, ahol ez évben is a dolgozók száza töltötték pihenőszabadságukat.

Haladéktalanul meg kell gyorsítani a vetéskampány ütemét!

Kedvez az idő a későbbi bevetéshez: kukorica, cukor- és takarmányrépa stb. betakarítására, valamint a mélyszántás, a vetőszántás és a vetés elvégzésére. Ha figyelembe vesszük a kedvező időt és az eddig elért eredményeket, meg kell állapítani, hogy rajonunkban nagy a lemaradás, ami a vetőszántást és a vetést illeti. Ezt igazolják a rajoni néptanács mezőgazdasági osztályához beérkezett jelentések is. Még szeptember 25-ig a kukorica betakarításának munkálatait rajonunkban 61, a cukorrépát 60, a burgonyát 100 és a napraforgót 73 százalékban végeztük el, addig a vetőszántást rajoni viszonylatban csak 49, a vetést pedig 6,6 százalékban. Mint ahogy a fenti adatokból kitűnik, a betakarítás-hoz viszonyítva a vetőszántás és különösen a vetés százalékaránya alacsony.

Az idő sürget. A hosszú, száraz őszi napok után esőre számíthatunk. Ez pedig megnehezíti az őszi vetés idejében való elvégzését. Viszont csak az idejében — a fagyos idők beállta előtt — megkezdett őszi növény biztosíthat jó termést. Az eredmények ellenben nem mutatják azt, hogy a közönségi néptanácsok végrehajtó bizottságai, a kollektív gazdaságok és mezőgazdasági társulások vezetői-

nácsai, valamint a rajonunkban dolgozó mezőgazdasági szakemberek megértették volna a vetőszántás és a vetés meggyorsításának fontosságát. **Alább közöljük**, hogy rajonunk közönségeiben hogyan állanak a betakarítással, valamint a vetőszántással:

Község	Betakarítás	Vetőszántás
Kovaszinc	80	45
Kürtös	60	48
Kisiratos	35	45
Angyalkút	28	40
Féregyháza	50	68
Szépláru	30	32
Horea	60	50
Iratos	90	57
Fakert	70	25
Mácsa	55	40
Monostor	60	15
Majlát	80	62
Mondorlak	95	37
Muszká	62	30
Pankota	55	31
Szécsány	20	26
Ság	75	55
Solronya	60	50
Szentmárton	10	25
Vinga	65	60
Világos	62	55
Vladimirescu	48	35
Zádorlak	66	52
Ujzsimánd	55	60

Szendületes munka a brailai nádfeldolgozó kombinát építőtelepén

Gyors ütemben halad a munka a brailai nádfeldolgozó kombinát építőtelepén. Mint ismeretes, a vállalatnak ezt a hatalmas üzemét a Német Demokratikus Köztársaság, a Csehszlovák Köztársaság és a Lengyel Népköztársaság közreműködésével építjük. A kombinát nádcellulózgyárából, egy duplex-triplex kartongyárból fog állni és saját kőütője lesz a Dunán. Nemrégiben kezdtek meg az első nádcellulózgyár alapzatának kiadását. Ez a gyár évente tíz meg tízezer tonna cellulózt fog előállítani. A duplex-triplex kartongyár több épületet már befejezték s most dolgoznak a gépi berendezések felszerelésén. A fűr-

rol-gyár főépülete is befejezéshez közeledik.

Jól haladnak a kombinát kikötőjének építkezési munkálatai is. Csaknem befejezték a Dunához vezető egykilométer hosszú vasúti töltést, amely összeköti a rakpartot a gyárral.

Szép eredmények

A kenyérgyár dolgozói szorgalmas munkájukkal szép eredményeket értek el. Sikeresen teljesítették tervelőirányzatukat. A globális tervet 106,27 százalékban, az árutermelési tervet 103,93 százalékban valósították meg. A fehér kenyérmelldolgozó munkások 123,52 százalékban, a kili és szemlely osztályon 107,20 százalékban teljesítették a tervelőirányzatot.

A sikerhez szorgalmas munkájukkal hozzájárultak: Hans Anton, Németh János, Gyenge József, Keserő Lajos és mások.

Az IFIL parketta osztályán jól ismerik P. and Márton párttagjait, az újított. Már évek óta ebben a gyárban dolgozik. Mindig arra törekedett, hogy több újítási javaslatával hozzájáruljon a munka megkönnyítéséhez. Társai szeretik és becsülik, mert az utóbbi időben is számos olyan újítási javaslatot nyújtott be, melyeknek

KITÜNTETÉSEK

Csütörtökön délből kitünteléseket nyújtottak át a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsánál.

Az ünnepségen részt vett Ion Gheorghe Maurer, a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának elnöke, Gheorghe Stoica, a Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának titkára, valamint a Belügyminisztérium több tábornoka és tisztje.

Szolgálati feladataik teljesítése során szerzett kivételes érdemeikért a Román Népköztársaság Csillaga érdemrend II. fokozatával, a Román Népköztársaság Csillaga érdemrend V. fokozatával és a Munkaérdemrend III. fokozatával tüntették ki a Belügyminisztérium és a AVSAP, egyes kádereit.

A magas kitüntetések átnyújtása után Ion Gheorghe Maurer elvtárs üdvözölte a kitüntetetteket és további sikereket kívánt nekik munkájukban. (Agerpres.)

Eredmények a Rezistentza kisipari termelészövetkezetben

A Rezistentza kisipari termelészövetkezet munkaközössége nagy odaadással dolgozik a terv maradéktalan teljesítéséért. Munkájuk eredményét az is bizonyítja, hogy augusztusi globális tervüket 22 százalékkal, az árutervet pedig 20 százalékkal teljesítették túl. Állandóan javítják a minőséget és csökkentik az önköltséget.

Az elért eredményekhez nagymértékben olyan dolgozók járultak hozzá, akik alapos szakmai felkészültséggel rendelkeznek és harcolnak a minőség javításáért, mint Melik Adam, Karácsonyi József, Halma-gheon Gheorghe, Zadan Ioan és mások.

Tovább folyik a verseny

A Teba gyár fonódájában lendületesen folyik a szocialista verseny, a dolgozók igyekeznek minél szebb eredményeket elérni, hisz a verseny megszakítás nélkül folyik. Szeptemberben az egész fonódában szép teljesítményeket értek el a dolgozók és ezek az eredmények további munkára serkentenek. Kornácker Mária, aki nyújtófépén dolgozik, a múltban is szép eredményeket ért el, de ebben a hónapban átlagosan 108 százalékkal teljesítette tervét. Márion Julia előlőn 106,7 százalékban tett eleget tervfeladatának.

De nemcsak a nyújtó és előlőnők értek el szép eredményeket, hanem a többiek is, mint például Szűcs Ilona és Cordos Silvia, akik 101 százalékban teljesítették tervfeladataikat.

Jó munkát végeztek még Bleizifer Rozália, Chiriac Filoftea és Soglu Elena.

Az Unirea szövetkezetben

Az Unirea kisipari termelészövetkezet dolgozói arra törekednek, hogy minél jobb, izetesebb keksz, cukorka és csokoládé árut gyártsanak. A szövetkezet különböző részlegein komoly versengés folyik a minőségért. De ezenkívül a szocialista versenybe az üzem számos dolgozója bekapcsolódott, így vált lehetségessé, hogy csupán augusztusban az összermelési tervet 100,8, az áru termelési tervet pedig 103,50 százalékban teljesítették.

Ehhez a szép eredményhez egy-nileg Ienuta Ioan, Virtaci Gavril és Berger Irén is hozzájárultak, akik az év minden hónapjában tullejtis-tik tervelőirányzatukat és a minőségért folytatott harcban élenjárnak.

AZ ÚJÍTÓ

legnagyobb részét már alkalmazták a termelésben.

Brand Márton 38 éve dolgozik a szakmában. 12 éves volt, amikor a szakmát tanulni kezdte. Akkoriban nehéz idők voltak az olyanok részére, mint ő.

...Ma már megváltozott a helyzet. Megbecsülük a munkásembert, s őt is, aki a múlt rend-

szemben sokszor munka nélkül lézengett, tisztelt és becsülte velük körül munkahelyén. Az utóbbi évek során sok fiatal munkás nőtt, formálódott a keze alatt, akik közül ma már többen élmunkások. Példaképpen állott mindig a termelésben és minden alkalommal tullejtis-tik tervelőirányzatát.

Példamutatón szervezték meg munkájukat

A vingai November 7 mezőgazdasági társulás tagjai a közelmúltban megtartott nagygyűlésen hozták határozataikkal hatalmas lépést tettek előre a fejlődés útján.

A társulás tagjai már most, az őszi vetéstől kezdve minden munkát közösen végeznek. A főbb munkálatokat (mint a vetőszántás, melyszántás) a GTA traktorai végzik, a többi munkát pedig saját igájukkal. A talaj termőképességének javítása érdekében minden tag évente köteles földje 20 százalékát trágyázni, vagyis egy hektár területre 20 ezer kiló istállótrágyát hordani. A földek trágyázását dűlők — táblák — szerint végzik úgy, hogy néhány éven belül a társulás egész földterületét trágyázzák. Ugyancsak a földek termőképességének javítása érdekében az őszi vetéstől kezdve bevezetik a hároméves vetésforgót. A vingai November 7 mezőgazdasági társulás tagjai meggyőződtek arról is, hogy jó termés csakis úgy érhető el, ha jó minőségű vetőmagot biztosítanak. Eppen ezért úgy határoztak, hogy ebben az évben fajtiszta vetőmagra cserélik ki összes vetőmagjaikat és a jövő évtől kezdve a társulás földjein vetőmag-termesztő-parcellákat létesítenek.

A munkálatok megszervezése

A társulás tagjai tapasztalatból tudják, hogy nem lehet jó eredményt elérni a munka helyes megszervezése nélkül. Eppen ezért 4 brigádot alakítottak és egy-egy brigád keretében 4 csoportot szervezték. A tagok csoportokba való beosztását utcák és szomszédsági, valamint rokonsági alapon szervezték. A brigádoknak egyenlő nagyságú területeket osztottak ki. Ugyanakkor a csoportok megszervezésénél nagy figyelmet fordítottak az élő és holt leltár egyenlő elosztására. Így a társulásban a brigádok és csoportok arányos megszervezése lehetővé teszi, hogy minden munkát idejében és jól végezzék. A vingai mezőgazdasági társulás munkaszervezése alapján nagy feladat hárul a brigádfelügyelőkre. Így például minden brigádfelügyelő köteles nyilvántartást vezetni. Ennek alapján megállapítható, hogy a brigád és egy-egy csoport mennyit dolgozott. Megállapítható az is, hogy személyenként hány munkanapot teljesítettek. A nyilvántartásból kitűnik az is, hogy az igrák mennyi munkát végeztek. A vingai mezőgazdasági társulásban ugyanis az igrák által végzett munkát is munkanapok alapján tartják nyilván. Ugyanakkor a brigádfelügyelők kötelesek ellenőrizni a csoportfelügyelők tevékenységét is.

és megkövetelni a feladatok idejében és jó minőségben való elvégzését.

A munka javadalmazása

A vingai mezőgazdasági társulásban nagy figyelmet fordítanak a munkanapok nyilvántartására. Ez azért szükséges, mert a nagygyűlés úgy határozott, hogy a termés elosztásának alapján végzik, hogy ki, milyen mértékben járult hozzá az eredmények eléréséhez.

A vingai mezőgazdasági társulásban a jövődelmet a következőképpen osztják szét: minden növény terméséből először félreveszik a szükséges vetőmagot, utána a GTA munkadíját, a szerződéses gabonát, 7 százalékot az állóalapot növelésére, 2 százalékot a vezetőség és a brigád felügyelői javadalmazására. A megmaradt gabonamennyiség 40 százalékát az elvégzett munkanapok arányában osztják, 21 százalékot fordítanak az igrák munkájára, 30 százalékot pedig a földjáradék alapján osztanak szét. Ez a javadalmazási rendszer ösztönzőleg hat a társulás tagjaira, hogy az összes munkálatok idején kivegyék részüket a munkából.

Az állóalap növelése

A társulás tagjai az oszthatatlan alap növelése terén is hatalmas lépéseket tettek, míg a cseplésig a

társulás állóalapját csak a belépési díjak képezték, a cseplés alkalmával már a buzatermés 5 százalékát fordították erre a célra. A termés értékesítése után ma már a társulás állóalapja 31.602 lej. A vingaiak nem elégedtek meg az állóalap ilyenirányú növelésével. Ezért úgy határoztak, hogy az 1959-es évben a buzatermés 7 százalékát és az ipari növények termesztése után kapott pénzjövödelmet 10 százalékát az állóalaphoz csatolják. Így az 1959-es évben, a vingai November 7 mezőgazdasági társulás állóalapja el fogja érni a 200 ezer lejt. A tervek szerint ebből az összegből — egyebek között — a jövő évben 200 darab juhot vásárolnak. A juhok számára megfelelő nagyságú karámt építenek. Egy szelektort és 4 kukorica vetőgépet vásárolnak.

A vingai mezőgazdasági társulás tagjai bebizonyították, hogy felismerik a szövetkezetesített mezőgazdaság előnyeit. A munkaszervezéssel, a javadalmazással és az állóalap növeléssel biztosítani kívánják saját jólétük növelését, valamint gazdaságuk erősödését.

Goda István

Az Aradul téglagyárban

Az Aradul téglagyár dolgozói lendületesen küzdenek a terv teljesítéséért, az önköltségi ár csökkentéséért, a termelékenység növeléséért, a gépek ésszerű kihasználásáért. Munkájuk eredményét bizonyítja, hogy augusztusban az árutermelési tervet

12 százalékkal túlteljesítették, az önköltségi árat 0,4 százalékkal csökkentették.

Számos dolgozó az éltre került, köztük Hönninger Anna, Starberger Pál, Merle Teréz, Ducu Rozalia és mások.

A jó eredmények...

Szecsány községben a kollektív gazdaság — a rossz időjárás ellenére is — kimagasló terméseredményt ért el. Az elért eredmények a tagok életszínterének emelkedése mellett hozzájárultak a gazdaság erősödéséhez is. Már eddig a kollektív gazdaságnak több, mint

1.400.000 lej az oszthatatlan alapja. A tervek szerint ebben az évben a gazdaság oszthatatlan alapja már meghaladja a 2 millió lejt. Az eredmények meggyőzően hatnak a szécsányi mezőgazdasági társulás tagjaira. Mind többen ismerik fel, hogy a kollektív gazdaságban előnyösebb a munka. Eppen ezért ebben a hónapban már tíz mezőgazdasági társulási tag kérte felvételét a kollektív gazdaságba. Az új kérvényezők között találjuk Ciupav Nicolae, Carban Ioan és Mihály Mária társult tagokat is.

Jól halad a vetőszántás

Majlapon a kollektív gazdaságban ehó 25-ig a 152 hektár kukoricából 62 hektáron végeztek el a trószát. A mezőgazdasági társulásban a 746 hektárból 573 hektár kukoricát trórtak le. A községben mind a kollektív gazdaság, mind pedig a mezőgazdasági társulás tagjai igyekeznek kihordani

a kukoricaszárát a földekről, hogy ezáltal biztosítsák a vetés gyors elvégzését. A községben eddig 350 hektárról takarították le a kukoricaszárát. A vetőszántást a kollektív gazdaságban 150 hektáron, míg a mezőgazdasági társulásokban több mint 400 hektáron végeztek el.

Néhány elismerő szó

Utakészen állok meglehetősen nagy csomagjaimmal. A telefonon 35—61-et tárcsázom. A taxidró-más jelenkezik. Bejelentem igényemet egy taxira, majd a címet diktálom. Alig érek a kapuhoz, s a gépkocsi már ott van a ház előtt. A 709. rendszámú kocsi vezetője jürgén ugrik ki az autóból. Elhelyezi podgyaszomat a kocsi csomagtartójába és máris robogunk az állomás felé. Percek alatt kint vagyunk. A csomagok ismét mellettem sorakoznak, miközben a számlát egyenlítem. Pontosan ad vissza, még az aprópénz sem hiányzik.

Ez a gyors, pontos kiszolgálás még akkor is emlékeztet bennem élt, amikor visszatértem Aradra. Felkerestem a jótéren levő taxidró-mást és munkájuk felől érdeklődtem. Így megtudtam, hogy két helyen sorakoznak a nap minden szakaszában az ügyeletes gépkocsik: a jótéren és a vasútállomás épülete előtt. A többi között azt is megtudtam, hogy az aradiak szívesen veszik igénybe az állami taxikat.

Miközben mindennapi munkájukról tájékozta, néhány utas érkeztek, akik a kolozsvári gyorsvonatra szeretnének eljutni. Az egyik taxi, amelynek volánjánál Sadovei Mihály ül, máris szögöld velük az állomás felé.

Közben jönnek-mennek a taxik, hangtalanul, zajtalanul suhannak a szürke aszfalton. A bordó, szürke és drapp gépkocsik gyorsan, zavartalanul bonyolítják le a város mindennapi forgalmának egy részét.

Steiner Izidor, levelező

A ház felújítása

DOZSA GYÖRGY: Megszokott egy halálraírt N. BALCESCU: Hatályuk tava. HERBAK JANOS: A mi házunk. I. L. CARAGIALE: Csáládi ékszer. IFJUSAGI: A barátok művésze. PROGRESUL (Ujard): Koldusdiák. SOLIDARITEA (Gáj): Utazás az ifjúságba. MAXIM GORKIJ (Mikélaka): A csillagok felé. TEBA (ízemi filmszínház): Félbeszakadt karrier. ILIE PINTILIE (Mosóczi-telep): Káröröm a mennyországban. DECEMBER 30 (ízemi filmszínház): A kijelölt órában.

IDŐTÁRÁS

Szombaton, szeptember 27-én, változóan, hűvös idő. Napközben felhős égbolt, derült éjszaka. Helyenként — főleg a hegyvidéken — eső. A hőmérséklet csökken. Napközben 15—20, éjszaka 4—10 fok között. Enyhe, időnként meglehetősen északi szél. Várható időjárás: felhővonalasok, hűvös éjszakák.

Iskolai röplabda-torna

Már napokkal ezelőtt nagy volt az izgalom a 4. számú középiskola diákjainak körében. Az órák közti szünetekben, kézzel-kézre repült a labda, lányok, fiúk vegyesen, szorgalmasan készülték az iskola életében immár hagyományossá vált nagy őszi röplabda tornára.

Csütörtökön délelben már a tetőlok-ra hagott az izgalom, a diákok szívesen szorgovva hallgatták a rádió meteorológiai jelentéseit s az eső-elrejelzések ellenére szorgalmasan lo-csolták az iskola udvarán létesített röplabda pálya vörös salakját.

Mikor délután 3 órakor megszólalt a bírói sípjel, egyszerre hangzott fel a biztatás az iskola épületének ablakából, az udvar minden egyes sar-kából. Először a X. és a VIII. osztály leányjátékosai léptek pályára. Játékuk technikai fogatékosságait pótolta a hangos biztatás kiváltotta lelkesedés. Végül a tizedikes lányok jó hajrával 2:0 arányban megnyerték a találkozót. Ezután került sor a VIII. és X. osztályos fiúk találkozó-jára, amely magas színvonalu játé-ko eredményezett s az iskola legia-talabb együttesének, a VIII. osztály-nak megérdemelt győzelmével vég-ződött. A IX. és XI. osztályos leá-nyok mérkőzésének kimenetele egy

pillanatra sem volt kétséges. A XI. osztályos lányok technikai tudásával párosult a sportpályákon szerzett eddigi gazdag tapasztalat. Végered-ményben 2:0 arányban győztek. Ez-után került sor az első döntő mérkő-zésre a VIII. és IX. osztályos fiúk között. Az első labdaadogatások után kibontakozott a kilencedik osztály fölénye, néhány pontos előnyre te-ttek szert, amelyet az első játszma végéig megtartottak. A második játszma már kiegyensúlyozottabb küzdelmet hozott. A nyolcadikosok szinte szárnyat kaptak, egymás után szereztek értékes pontjaikat s bár szoros küzdelem után, de győztek. A döntő játszma a torna legszínvona-lasabb játékát hozta. Fej-fej mellett alakult az eredmény, végül a VIII. osztály csapata, kivívta a torna győ-ztese címet s ezzel elnyerte az iskola igazgatóságának jutalmát: egy kiló bonbon.

A győztes csapat tagjai: Boros, Jakab, Ehling, Szőke, Tóth, Varga. A X. és XI. osztályos lányok kö-zött lejátszott döntő mérkőzésen is-mét a rutinosabb XI-esek bizonyul-tak jobbnak s így nekik sikerült megnyernük a tornát s a igazgató-ság jutalmát. A győztes leánycsapat tagjai: Papp, Orgovics, Szilágyi, Delin, Hujer.

A városi ifjúsági labdarugó bajnokság sorsolása

A városi ifjúsági labdarugó baj-nokságot két csoportban rendezik. A sorsolás a következő: A. CSOPORT: szeptember 28: UTA II.—FZ, Olim-pia, Egyetértés—Epitök Strungul. Október 5: Egyetértés—UTA II., Olimpia—Epitök, Strungul—FZ. Ok-tóber 12: UTA II.—Olimpia, FZ—Epitök, Strungul—Egyetértés. Ok-tóber 19: Epitök—UTA II., Egyetértés—FZ, Olimpia—Strungul. Október 26: UTA II.—Strungul, Egyetértés

—Epitök, FZ—Olimpia. B. CSO-PORT: Október 5: ICA II.—Panifi-cație, Constructorul—Motorul, Vö-rös Trilók—Libertatea. Október 12: Motorul—ICA II., Constructorul—Tricol Rosu, Libertatea—Panifi-cație, ICA II.—Constructorul, Panifi-cație—Tricol Rosu, Libertatea—Mo-torul. Október 26: Tricol Rosu—ICA II., Motorul—Panificatie, Construc-torul—Libertatea. November 2: ICA II.—Libertatea, Motorul—Tricol Ro-su, Panificatie—Constructorul.

RÁDIÓMŰSOR

Szombat, szeptember 27.

BUKAREST I. 6: Hírek. 6.15: Ro-mán népi táncok. 6.30: Fuvószene. 7: Hírek, lapszemle. 7.40: Dalok. 8.30: Hangszóró műsor. 9.10: Köny-nyűzene. 10: Dalok. 10.30: Rómán népzene. 11.03: Zongoraművek. 11.45: Az Encsúcs hangverseny. 12.30: Rómán népzene. 13.05: Szimfonikus művek.

14: Rómán népdalok és táncok. 15.45: Zenekari művek. 15.05: Köny-nyűzene. 15.35: Népdal feldolgozá-sok. 16.15: Itt Moszkva beszél! 16.45: Dalok. 17.55: Rómán esztrád muzi-ka. 18.30: Népszerű népdalok. 19.15: Az Encsúcs hangverseny. 19.30: Köny-nyűzene.

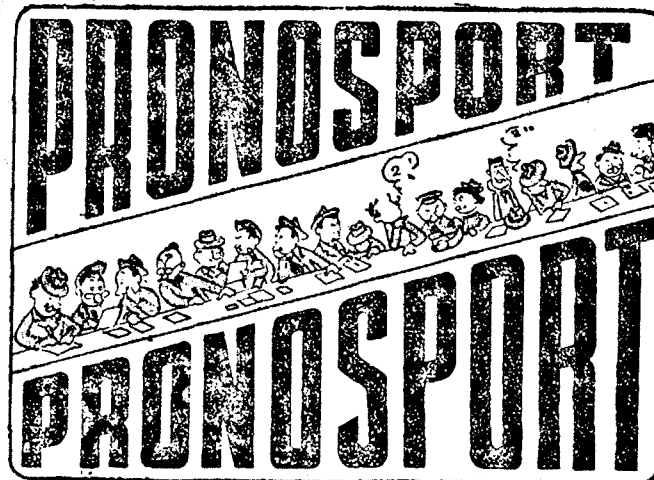
KÖZLEMÉNYEK

Készruha bemutató

AZ IPARI TERMEKEKET ARUSÍTÓ HELYI KERESKEDE-LMI SZERVEZET vasárnap, szeptember 28-án, 11—13 és 18—20 órák között az UNIVERSAL ALLAMI ARUHAZBAN, I. C. Frimu utca 2—4. szám alatt készruha bemutatót rendez.

Az Adas aradi kirendeltsége

az érdekeltek tu-domására hozza: akik életbizto-sítást kötöttek, egyenlőké ki biztositási díj határlékukat, hogy részt vehessenek minden hó végén a szokásos törleszté-ses sorsolásokban. Az életbiztosítás és a bizto-sítási járulékok befizetése az ADAS aradi kirendeltségénél, valamint megbízottainál törté-nik. Az ADAS megbízottai munkahelyükön és lakásukon is felkeresik az érdekelteket.

Az ADAS

aradi kirendeltsége

tudomására hozza az érdekel-teknek, hogy az 1958-as évre szóló ház- és mezőgazdasági javak biztosítási díjának leli-ze-tése szeptember 30-án lejár. Az emlelt időpont után többletli-ze-tés alá esnek a ki nem fi-ze-lt biztosítási összegek.

A biztosítási díjak kifizethe-tők a ADAS aradi kirendel-té-génél (Közúti- és Kereskedelmi útja 72., II. em.), vagy a kirendeltség pénztárájánál.

A Bernáth Andor gépjávitó központ

szupernatív anyagokat ad el: öntöttvas, hengerek, áru traktoralkatrészek, stb. Az anyagok jegyzéke megtekinthető 11—15 óra között

Az aradi Állami Színház műsora

SZOMBATON ES VASÁRNAP, szeptember 27 és 28-án este 8 órákor: A bölcsész doktor.

Egy ház romjai között egy kétkilós súlyt találtam, törőrongyba tekerem, hogyha használni kellene, ne folyék vör: az uton szerettem egy darab telefondrót, gondosan elő-készítettem mindent, amire szüksé-gem volt s a holmit elrejtettem az első ülés alatt. Két nappal azelőtt, hogy véglegesen búcsút vettem volna a németektől, este miután benzint vettem föl, hazafelé tartok a kocsi-val, látom, egy törőréteg német al-tiszt megy előttem, nekitántorodik a falnak. Megállítottam az autót, el-veztettem a komád egy elhagyott hely-re, a romok közé, lehúztam róla a mündért, fejéről leszedtem a tányér-sapkát. Az egész kelengyét ugyan-csak az első ülés alá dugtam s most már nyugodtabban vártam, mi lesz.

Június huszonegyedikén reggel azt parancsolja az őrnagyom, hogy hajtsak ki a városból Trosznica fe-lé. Ott irányította a védelmi vonal építését. Elindultunk. Az őrnagy bé-késen szundikált a hátsó ülésen, ne-kem meg úgy vert a szívem, mintha porólylly csapdosták volna a mellem. Sebesen hajtottam, de mielőtt a vá-roson kívülre értünk, lefékeztem, megállítottam a kocsit, kiszálltam, körülnéztem: messze hátul két teher-autó cammog. Fogtam a súlyt, szé-lekre nyitottam az ajtót. A hájfejű hanyatló feküdt az ülésen, horkolt, mintha csak a felesége oldalán fu-jná a kasát. Hát mit mondjak, a súly-lyal istenesen vakszemen vágtam. A feje félrehorgadt, biztonság kedvéért még egyszer megismogattam, de vi-gyáztam, hogy agyon ne üssem. Ele-venem akarom magammal vinni, sok mindent mesélhet majd a mieink-nek. Elszedtem a pisztolyt, zsebre-vágtam, az őrnagyot meg a telefon-dróttal nyakánál fogva az ülés tá-m-lárához közeletem, hogy el ne dől-jön, ha sebesen hajtanék. Gyorsan felkaptam a német egyenruhát, je-merre csaptam a tányérsapkát és egyenesen arra felé fordítottam a ko-csit, amerről az agyüdörgés, a harci zajt hallottam.

EMBERSORS (10)

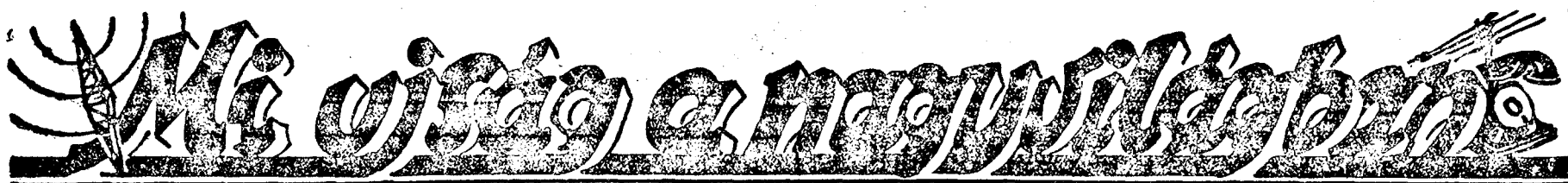
A német front el-ső vonalán két he-venyészett tüzelés között szögöldöt-tam át, a fedezék-ből géppisztolyos-katonák ugrottak ki, én szántás-nyal lassítottam, hogy láthassák, egy őrnagyuk ül a kocsiban. A frit-zek kiabáltak, hadonásztak, hogy ar-

Elsőnek egy fiatal legény ért hoz-zám, zubbonyán terepszínű vállpánt-lal, amelyet ezelőtt soha nem lát-tam; rám néz és fogát vicsorítja: „No csak, őrdögda fritz, eltöved-tél?” Letétem magamról a német mündért, rápadosok a tányérsapkára és azt mondom neki: „Drága kis mamlaszom, te! Egyetlen fiacskám! Még hogy én fritz volnék, született

ra nem szabad menni, de én úgy tettem, mintha nem érteném, megnyom-tam a gázpedált és jó nyolcvoanas sebességgel jaképnél hagytam őket. Mire észbekaptak és géppisztoly-velről kezdtek utánunk, már a senki földjén ugrándoztam a kocsival, mint a nyul a barázdák között.

A németek hátulról tüzeltek ránk, a nagy lövöldözésre a mieink is ji-gyelmesekek lettek és megszólaltatták géppisztolyaikat. A szélvédő üveget négy helyütt érte a golyó, a hűtőt is kilyukasztották... De már elérők a tő melletti erdő szélé, a mieink oda-rohantak az autókhoz, én besurranok a masinával az erdőbe, kinyitóm az ajtót, leborulok a földre és csókolom, a nagy örömtől a lélegzet is belém szorult...

voronyezsi létemre? Foglyul ejtettek, érte? Most pedig oldozdátok fel a haját, aki a kocsiban ül, szedjétek el az irattáskáját és engem vezesse-ték a parancsnokokhoz!” Odaadtam nekik a pisztolyt és ettől fogva ké-zről-kézre adtak, míg végül estére el-ju-tottam a hadosztály parancsnoka-hoz, egy ezredeshez. Közben meget-ték, megfürdettek, kihallgattak, ruhát adtak rám, úgy hogy az ezredes le-dezékében már illendőképpen, tes-t-ben, lelében megtisztulva, vadonat-új egyenruhában jelentem meg. Az ezredes felállt az asztal mellől, elem-jött. A többi tiszt szeme láttára meg-dől és azt mondta: „Meg kell kö-szönnöm neked, bajtárs, amiért ilyen drága ajándékot hoztál a németektől. Az őrnagyod és irattáskája husz

További tiltakozások Angliában a nukleáris kísérletek folytatása ellen

LONDON. (Agerpres.)

Az angol társadalmi szervezetek tiltakoznak az ellen, hogy Anglia nukleáris fegyverkísérleteket folytasson.

A Manchester Guardian arról számol be, hogy a Manchester-i tanítványok képviselői levelet küldtek MacMillan miniszterelnöknek és felkérték: kössön megállapodást a Szovjetunióval és az Egyesült Államokkal a nukleáris fegyverkísérletek azonnali megszüntetéséről. A levél kifejezi a tanítványok aggodalmát az atomveszély miatt, hogy a kísérletek megszüntetésére vonatkozó egyezmény megkötése elősegíti az általános leszerelési egyezmény létrehozását.

Az ENSz Közgyűlés XIII. ülészakának munkálatai

NEW YORK. (Agerpres.)

Az ENSz-Közgyűlés szeptember 25-i délutáni ülésén folytatták az általános vitát. Elsőnek Richard Casey, Ausztrália külügyminisztere szólalt fel. Casey azonos állásponton helyezkedett az USA-val és kétsége volt a Kínai Népköztársaságnak azt a törvényes jogát, hogy saját területét felszabadítsa a csangkajsekták maradványainak uralma alól. Az ausztráliai küldött a leszerelési kérdést illetően is támogatta az amerikai javaslatokat, amelyek elutasítják a nukleáris leszerelést.

Sidney Smith, Kanada külügyminisztere is erre a negatív álláspontot helyezkedett, ami a Kínai NK elvitatlan jogait illeti és javasolta,

hogy ha a Varsóban folyó kínai-amerikai tárgyalások nem járnak pozitív eredménnyel, vigyék a kérdést a Biztonsági Tanács elé. Gudmundur Gudmundsson, Izland külügyminisztere az izlandi-angol konfliktus tükrében foglalkozott a területi vizek kérdésével. Erősen tiltakozott Anglia katonai intézkedései ellen és kérte a Közgyűlést, tegyen sürgős intézkedéseket anélkül, hogy kivárná a tengeri törvényekkel foglalkozó második Nemzetközi Konferencia összehívását.

Jans Otto, Dánia külügyminisztere támogatja Izland javaslatát, hogy a Közgyűlés sürgősen foglalkozzon a halászat jog kiterjesztésével a „hagyományos” három mérföldes határon túl. A távol-keleti helyzettől szólva Dánia megbízottja kijelentette, hogy Kína a pekingi Kormányának kell képviselnie az ENSz-ben.

Ezután Avram Bunaciu, a Román Népköztársaság külügyminisztere emlékeztet a szövegére. A román küldött beszédével az ülés véget ért. A szeptember 26-i délelőtti ülésen folytatták az általános vitát.

—O—

Újabb zavargások Iñiben

IFNI. (Agerpres.)

Mint a France Presse jelenti, a spanyol uralom alatt levő Iñiben (Marokkóhoz tartozó terület), ismét megkezdődtek a zavargások. Spanyolország újabb katonai erőszakkal küldött Iñibe.

—O—

A csangkajsekták ismét megsértették a Kínai NK légterét

PEKING. (Agerpres.) — Az Uj Kína hírvirányosok szerint:

Szeptember 25-én négy „F-86” típusú csangkajsekták vadászpilóta gépprovokáció céljából Fucian tartomány vidékén behatolt Kína légterébe. Kínai repülőgépek megrongálták az egyik ellenséges gépet.

A kínai légelhárító tüzérség ugyanakkor megrongált két csangkajsektát szállító repülőgépet, amelyek rakományukat leaktarták Dobri Czinmindao szigetére.

Az ENSz-Közgyűlés szeptember 25-i délutáni ülésén folytatták az általános vitát. Elsőnek Richard Casey, Ausztrália külügyminisztere szólalt fel. Casey azonos állásponton helyezkedett az USA-val és kétsége volt a Kínai Népköztársaságnak azt a törvényes jogát, hogy saját területét felszabadítsa a csangkajsekták maradványainak uralma alól. Az ausztráliai küldött a leszerelési kérdést illetően is támogatta az amerikai javaslatokat, amelyek elutasítják a nukleáris leszerelést.

Sidney Smith, Kanada külügyminisztere is erre a negatív álláspontot helyezkedett, ami a Kínai NK elvitatlan jogait illeti és javasolta,

hogy ha a Varsóban folyó kínai-amerikai tárgyalások nem járnak pozitív eredménnyel, vigyék a kérdést a Biztonsági Tanács elé. Gudmundur Gudmundsson, Izland külügyminisztere az izlandi-angol konfliktus tükrében foglalkozott a területi vizek kérdésével. Erősen tiltakozott Anglia katonai intézkedései ellen és kérte a Közgyűlést, tegyen sürgős intézkedéseket anélkül, hogy kivárná a tengeri törvényekkel foglalkozó második Nemzetközi Konferencia összehívását.

Jans Otto, Dánia külügyminisztere támogatja Izland javaslatát, hogy a Közgyűlés sürgősen foglalkozzon a halászat jog kiterjesztésével a „hagyományos” három mérföldes határon túl. A távol-keleti helyzettől szólva Dánia megbízottja kijelentette, hogy Kína a pekingi Kormányának kell képviselnie az ENSz-ben.

Ezután Avram Bunaciu, a Román Népköztársaság külügyminisztere emlékeztet a szövegére. A román küldött beszédével az ülés véget ért. A szeptember 26-i délelőtti ülésen folytatták az általános vitát.

Az ENSz-Közgyűlés szeptember 25-i délutáni ülésén folytatták az általános vitát. Elsőnek Richard Casey, Ausztrália külügyminisztere szólalt fel. Casey azonos állásponton helyezkedett az USA-val és kétsége volt a Kínai Népköztársaságnak azt a törvényes jogát, hogy saját területét felszabadítsa a csangkajsekták maradványainak uralma alól. Az ausztráliai küldött a leszerelési kérdést illetően is támogatta az amerikai javaslatokat, amelyek elutasítják a nukleáris leszerelést.

Sidney Smith, Kanada külügyminisztere is erre a negatív álláspontot helyezkedett, ami a Kínai NK elvitatlan jogait illeti és javasolta,

hogy ha a Varsóban folyó kínai-amerikai tárgyalások nem járnak pozitív eredménnyel, vigyék a kérdést a Biztonsági Tanács elé. Gudmundur Gudmundsson, Izland külügyminisztere az izlandi-angol konfliktus tükrében foglalkozott a területi vizek kérdésével. Erősen tiltakozott Anglia katonai intézkedései ellen és kérte a Közgyűlést, tegyen sürgős intézkedéseket anélkül, hogy kivárná a tengeri törvényekkel foglalkozó második Nemzetközi Konferencia összehívását.

Jans Otto, Dánia külügyminisztere támogatja Izland javaslatát, hogy a Közgyűlés sürgősen foglalkozzon a halászat jog kiterjesztésével a „hagyományos” három mérföldes határon túl. A távol-keleti helyzettől szólva Dánia megbízottja kijelentette, hogy Kína a pekingi Kormányának kell képviselnie az ENSz-ben.

Ezután Avram Bunaciu, a Román Népköztársaság külügyminisztere emlékeztet a szövegére. A román küldött beszédével az ülés véget ért. A szeptember 26-i délelőtti ülésen folytatták az általános vitát.

A. A. Gromiko fogadást adott egyes ENSz küldöttségek vezetői tiszteletére

NEW YORK. (Agerpres.) A TASZSZ jelenti:

A. A. Gromiko, a Szovjetunió külügyminisztere fogadást adott az ENSz Közgyűlés XIII. ülészakán résztvevő több küldöttség vezetőinek tiszteletére. A fogadáson megjelentek Norodom Sziannuk herceg, Kambodzsai miniszterelnök, Krishna Menon indiai külügyminiszter, A. Hekma, Irán külügyminisztere, P. Szaha, Nepál külügyminisztere, Sz. Mokaddem, Tunisz külügyminisztere, A. Filali, a marokkói küldöttség vezetője és A. Enkel, a finn küldöttség helyettes vezetője. A baráti légkörben folytatott fogadáson véleménycsere folyt, a jelenlegi nemzetközi helyzet kérdéseivel és az ülészak munkálataival kapcsolatban.

Az angol szakszervezetek követelik, hogy a brit kormány ne támogassa az USA háborús politikáját

LONDON. (Agerpres.)

Az angol miniszterelnök csütörtökön fogadta a brit szakszervezetek kongresszusának küldöttségét, amely követelte: a kormány világosan jelentsen ki, hogy Anglia nem fog részt venni az USA oldalán a Kínai Népköztársaság ellen irányuló harcokban.

A brit szakszervezetek kongresszusának álláspontja meglehetősen érdekes, amely egyre erősebben követeli, hogy az angol kormány ne támogassa a béke ügyét veszélyeztető amerikai politikát.

A „nukleáris leszerelésért” elnevezésű bizottság a napokban nagygyűlést rendezett Brightonban. A

Az RNK kormányának emlékirata

Mint közölték, ez év szeptember 15-én a Szovjetunió kormánya egyeztetést intézett az Egyesült Államok kormánnyal, melyben javasolta, hívják össze Genfben az Egyesült Államok, Nagy-Britannia, Franciaország, Belgium, a Szovjetunió, Lengyelország, Csehszlovákia és Románia szakértőinek értekezletét, mely rövid időn belül dolgozza ki egy meglepetésszerű támadás megelőzésére szolgáló intézkedéseket kapcsolatos ajánlásait.

Szeptember 25-én az RNK külügyminisztériumába kérték a Szovjetunió, a Csehszlovák Köztársaság és a Lengyel Népköztársaság nagyköveteit, Nagy-Britannia követét, Belgium, az Egyesült Államok és Franciaország ügyvivőit, akiknek emlékiratot nyújtottak át, mely tartalmazza a Román Népköztársaság kormányának véleményét a fenti kérdéssel kapcsolatban. abból a célból, hogy ezt az illető kormányok tudomására hozzák. Az emlékirat a következőket tartalmazza:

„A Román Népköztársaság kormánya úgy véli, hogy határozott intézkedések elfogadása egy államnak más államok ellen irányuló meglepetésszerű támadásának megelőzé-

se, jelentős hozzájárulást képezne a nemzetközi feszültség csökkentéséhez és egy új háború elkerüléséhez. Annál is inkább, mivel a fegyverkezési verseny folytatása, egyes nyugati hatalmak katonai támaszpontjainak más országok területén való létezése, tüzfűszkek létrehozása az agresszív hatalmak részéről a világ különböző részein, jelentős növekedést okozhat a háború veszélyét. Egy meglepetésszerű támadás megelőzésével kapcsolatos technikai kérdéseknek a szakértők értekezlete részéről való tanulmányozása ahhoz kell, hogy vezessen, hogy ajánlásokat dolgozzanak ki, melyek alapján megfelelő határozatokat lehet hozni.

Az atomrobbantások kimutatásának kérdésében tartott, nemrég befejeződött értekezlet pozitív példát jelent ezen a téren és bizonyította, hogy az ilyen szakértői értekezletek hasznosságát.

Biztos, hogy a meglepetésszerű támadások megelőzésének kérdésével kapcsolatos szakértői értekezletnek — hogy célját elérje — tekintetbe kell vennie az ellenőrzési és a leszerelési intézkedések kölcsönös függőségét, azt a szükségességet, hogy ne okozzon kárt az államok védelmi lehetőségeinek.

A román kormány véleménye szerint az értekezletnek ajánlásokot kell kidolgoznia a meglepetésszerű támadások fokozatos megelőzésére, párhuzamosan a leszerelés és az államok közötti kölcsönös bizalom megerősítése terén elért előrehaladással. Nem kétséges, hogy pozitív eredményre lehet jutni, ha minden résztvevő a béke és a nemzetközi biztonsági érdekei irányítják.

A Román Népköztársaság kormánya kifejezi teljes egyetértését a Szovjetunió kormánnyal fent említett jegyzetében foglalt javaslatokkal és a maga részéről kész arra, hogy ha meghívják, részt vegyen a szakértők értekezletén és teljes mértékben hozzájáruljon ennek sikeréhez.

A diplomáciai képviselők vezetői, akiknek az emlékiratot átadták, kijelentették, hogy azt továbbítani fogják kormányaiknak.

Ázsiai lapok elítélik az ENSz Közgyűlés elutasító határozatát Kína ENSz képviselője kérdésének napirendre tűzésével kapcsolatban

DEBHI. (Agerpres.)

Az indiai lapok erősen elítélik azt a ténnyt, hogy az ENSz-Közgyűlés elutasította Kína ENSz képviselője kérdésének megvitatását a XIII. ülészakán.

„E határozat a legváratlanabb és a legkomolyabb következményekkel járhat” — írja a többi között a Bombay Chronicle című lap.

★

TOKIO. (Agerpres.)

A japán közvéleményben is elégedetlenséget keltett a Közgyűlés elutasító szavazata Kína ENSz képviselője kérdésének napirendre tűzését illetően.

Az iraki kormány és a nép támogatja a kínai nép harcát területeinek visszaszerzéséért

BAGDAD. (Agerpres.)

Abdul Kerim Kassem tábornok, Irak miniszterelnöke a Kínai Népköztársaság nagykövetének fogadásán alkalmával kijelentette, hogy az iraki kormány és a nép támogatja a kínai nép harcát területeinek visszaszerzéséért. Irak és Kína népei — mondotta Kassem — együttesen harcolnak az imperializmus ellen.

Francia Guyana is NEM-et mond

PARIZS. (Agerpres.)

Mint az ANSA hírvirányosok párizsi tudósítójától, Francia Guyana kormányának képviselője, kijelentette, hogy e terület választóinak többsége a Gaulle alkotmánya ellen fog szavazni a szeptember 28-i népszavazáson.

Az Olasz Kommunista Párt felhívása a franciaországi népszavazással kapcsolatban

ROMA. (Agerpres.)

Az Olasz Kommunista Párt vezetősége nyilatkozatot tett közbe a franciaországi népszavazással kapcsolatban. A nyilatkozat a többi között a következőket mondja:

„Az Olasz Kommunista Párt vezetősége kötelességének tartja, hogy valamennyi olasz dolgozó figyelmét felhívja a francia nép szabadságjogait fenyegető veszélyre és arra, milyen súlyos következményekkel járhat országunkra a francia demokrácia veresége. A kommunizmus mindjárt a május 13-i algériai fasiszta államcsíny elején felhívta a figyelmet a reakció támadásának jellegére és céljaira. Az események utólag teljes mértékben igazolták a párt értékelését és bebizonyították, mennyire idő-

szzerű volt a kommunista harci felhívása.

Az Olasz Kommunista Párt vezetősége felszólítja a párt valamennyi aktivistáját, hogy magyarázzák meg a dolgozóknak, milyen feladatok merültek fel ezekben a Franciaország számára oly súlyos percekben. Hívja fel népünk széles rétegeit, hogy vállaljanak szolidaritást mindazokkal, akik a franciaországi diktatúra ellen harcolnak, leplezzék le az olasz politikai köröket, melyek a klerikálisokkal üdvözlik De Gaulle reakciós kalandját.

„A Saragat-Fanfani kormány offenzívája a dolgozók általános szabadságjogai ellen — hangzik a továbbiakban a nyilatkozat — szerves része annak a közös támadásnak, amelyet a nyugati világ vezetői körei a szabadság ellen folytatnak. A nyugati világ kész arra, hogy felhasználja a demokratikus szabadságjogokat a parlamentben, csak hogy megakadályozza a dolgozók hatalomra kerülését.

Ezért a munkásoktól és a munkásoktól kell a feladatot, hogy folytassa és kiszélesítse küzdelmét a már kiharcolt szabadságjogokért és azokért a reformokért, amelyek lehetővé teszik a fasiszta újjászülését. E feladat teljesítése céljából biztosítani kell az összes népi és demokratikus erők egységét, a kommunista, a

szocialista és az összes nyugati demokráciák együttműködését.”

A nyilatkozat végül is kifejezi az Olasz Kommunista Párt meggyőződését, hogy a demokratikus és szabadságjogokért vívott harc győzni fog az imperializmus és kapitalizmus fellegvárában is.

Leleplező adatok De Gaulle hatalomra kerülésével kapcsolatban

PARIZS. (Agerpres.)

A Le Monde-nak adott interjúban, Alain de Serigny, az algériai lázadók egyik vezetője, az Echo d'Alger ultrareakciós lap igazgatója s az úgynevezett „Algéria-Szihara” honfoglaló bizottság tagja feltárta, hogyan léptek akcióba a reakciós erők De Gaulle hatalomra kerülése érdekében és mi készítette őket arra, Serigny kijelentette: „mindenképp tudni, hogy Pétain híve voltam, most azonban De Gaulle tábornok kártyáira tettem fel mindent és remélem, nem csalatkozom. Felhívást írtam De Gaulle tábornokhoz, (hogy alakítsa meg a kormányt május közepén — a szerk. megj.), de csak aztán, miután Soustelle pontosan tájékoztatót De Gaulle algériai szándékairól.”

Az olasz szocialista ifjúság felhívja a francia ifjakat, védjék meg demokratikus intézményeiket

ROMA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

Az Olasz Szocialista Párt ifjúsági szervezetének titkársága felhívást intézett Franciaország valamennyi ifjúsági szervezetéhez: védjék meg a demokratikus intézményeket. „Ne hagyjátok magokat megfélemlíteni a fasiszta bandáktól, — hangztatja a felhívás — lépjétek fel a De Gaulle féle alkotmány ellen, amely az első lépés a fasiszta felé. Minden demokratikus alapvető feladatot harcolni az új alkotmány-tervezet ellen. Ellen a köztársasági demokrácia Franciaországi Elnök a szabadság!”

Az Olasz Szocialista Párt ifjúsági szervezetének titkársága ezzel egyidejűleg nyilatkozatot tett közbe, amelyben felhívja az olasz kormányt: vizsgálja meg az Algériai Köztársaság ideiglenes kormánya elismerésének kérdését.

Az Algériai Nemzeti Felszabadító Arcvonal tiltakozik a franciaországi népszavazásnak Algériára való kiterjesztése ellen

TOKIO. (Agerpres.)

Szeptember 25-én az Algériai Nemzeti Felszabadító Arcvonal képviselője Tokióban értekezletet tartott, amelyen nyilatkozatot olvasott fel. A nyilatkozat megbélyegzi a francia imperialista terveit, miszerint rá akarják kényszeríteni Algériára népet, hogy vegyen részt a franciaországi antidemokratikus alkotmányról szóló népszavazásban.

A francia kormány az eddigig nem is erőszakosabb módszerekkel igyekszik rákényszeríteni az algériai népet, hogy szavazza meg az új francia alkotmányt.

Az Algériai Nemzeti Felszabadító Arcvonal határozatában tiltakozik a népszavazásnak Algériára való kiterjesztése ellen és azt a meggyőződését fejezi ki, hogy Algéria népe nem vesz részt a népszavazásban.

Eleanor Roosevelt nyilatkozata egy sajtóértekezleten

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

Szeptember 23-án este a szovjet és külföldi újságírók sajtóértekezletet tartottak Moszkvában. Az értekezleten részt vett Eleanor Roosevelt asszony, aki az Egyesült Nemzetek Szervezetét támogató amerikai egyesület küldöttségének élén ellátogatott a Szovjetunióba.

Roosevelt asszony ezalkalommal elmondta, hogy küldöttségének meggyőződése szerint a szovjet emberek nem akarnak háborút, éppúgy, ahogyan az amerikaiak sem akarnak háborút. A szovjet népet viszont sokkal súlyosabban érintette az elmúlt háború, mint az amerikaiakat s emiatt fogva természetesen jobban is gyűlöli a háborút.

Roosevelt asszony véleménye sze-

rint nagyon hasznos lenne, ha az amerikaiak közvetlenül megismerhetnék a Szovjetunióban folyó életet. Az utóbbi időben — mondotta Roosevelt asszony — mind több amerikai turista látogat el a Szovjetunióba. Sajnos néhányuk csak körülnéz, de nem látja meg a valóságot. Önöknek, a sajtó munkatársainak arra kell törekedniük — mondotta a szónok az amerikai újságírókhoz fordulva —, hogy megis-

meressék országunk lakosságával a reális tényeket. Ez igen hasznos cselekedet volna.

A Szovjetunióban töltött 3 hét alatt sok mindent láttam, — mondotta végül Roosevelt asszony — rendkívül figyelemreméltóan láttam a szovjet kulturális intézményeket, az iskolákat, óvodákat, intézeteket s külön ki kell emelnem a szovjet társadalombiztosítási rendszer nagyszerű megszervezését.

Új menetrend

1958 szeptember 28-tól új menetrend szerint közlekednek a vonatok

Aradra érkezik:		Aradról indul:	
Temesvárról személy	1,06	Temesvárra személy	0,04
Bukarestből gyors	4,10	Radnára motor	0,11
Nagyakról személy	6,01	Brádra személy	0,32
Kürtősről személy	6,12	Kürtőrsre személy	0,50
Radnáról motor	6,14	Piskire személy	2,17
Nagyszentmiklósról személy	6,20	Váradra személy	4,45
Brádról személy	6,28	Temesvárra személy	5,07
Temesvárról személy	6,33	Temesvárra motor	5,52
Csermőrl-Ottlakáról személy	6,45	Pécskára motor	6,07
Kürtősről személy	7,30	Kürtőrsre személy	6,19
Pécskáról motor	7,38	Valkányba motor	7,20
Piskiről személy	7,50	Brádra-Ottlakára személy	7,23
Kürtősről expressz*	8,01	Kürtőrsre személy	8,11
Temesvárról gyors	8,05	Kolozsvára gyors	8,12
Váradról személy	8,33	Bukarestbe expressz*	8,20
Kürtősről személy	9,40	Temesvárra személy	8,39
Temesvárról személy	10,24	Temesvárra személy	8,41
Lovrinból motor	10,38	Nagyakra személy	8,50
Borosjenőről motor	11,18	Borosjenőre motor	10,32
Ottlakáról motor	12,00	Valkányba motor	12,16
Bukarestből expressz	12,08	Kürtőrsre expressz	12,20
Piskiről személy	12,45	Temesvárra személy	13,00
Valkányból motor	13,44	Kürtőrsre személy	13,29
Temesvárról személy	14,08	Brádra személy	13,31
Nagyakról személy	14,15	Nagyakra motor	13,49
Csermőrl motor	14,32	Várad-Ottlakára személy	14,10
Kürtősről személy	14,40	Piskire személy	14,11
Váradról személy	16,10	Radnára motor	15,39
Brádról személy	16,40	Kürtőrsre személy	15,53
Szebenből személy	17,31	Nagyszentmiklósról személy	16,00
Kürtősről személy	17,37	Csermő-Ottlakára személy	16,17
Temesvárról személy	17,41	Temesvárra személy	16,18
Nagyakról motor	18,10	Nagyakra személy	16,33
Kolozsváról gyors	18,15	Temesvárra gyors	18,27
Radnáról motor	18,20	Bukarestbe expressz	18,39
Kürtősről expressz	18,24	Gurahonra motor	18,42
Ottlakáról motor	19,03	Szebenbe személy	19,48
Valkányból motor	19,41	Kürtőrsre személy	20,21
Borosjenőről motor	19,43	Nagyakra személy	20,45
Bukarestből expressz**	20,40	Kürtőrsre expressz**	20,52
Temesvárról személy	22,02	Temesvárra személy	21,15
Kürtősről személy	22,03	Váradra személy	22,15
Nagyakról személy	22,25	Bukarestbe gyors	22,55
Bukarestből személy	22,36	Nyerőre motor	23,38
Brádról személy	22,38		
Váradról személy	23,56		

*-gal jelzett expressz hétfő napokon, **-al jelzett pedig szombati napokon csupán Aradról, illetve Aradig közlekedik.

Ahol az időjárásjelentések készülnek

Látogatás az aradi meteorológiai központban

Halló, Déva? ... Igen, irom a jelentést: 230-50-65.012...

Egymás után berregnek fel a meteorológiai központ munkaszobájának asztalán hosszú sorban álló telefonkészülékek, számok röpködnek a levegőben, szorgos kezek villámgyorsan írják különböző naplópapírokra a nem szakember számára érthetetlen számcsoportokat.

A meteorológiai megfigyelések adatait nemzetközileg elfogadott kulcs szerint számcsoporthoz segítségével közlik egymással a megfigyelő állomások — világszerte fel Chiranu Mihail elvtárs, az aradi meteorológiai központ vezetője. — Népközlésszolgálatunkban a megfigyelő állomások adatait a központok — közöttük az aradi is — gyűjti össze, rendszerezik, dolgozzák fel és továbbítják a bukaresti központi meteorológiai intézetnek.

Az imént hallott számok a szélerő és sebesség, hőmérséklet, légnyomást, látási viszonyokat, felhőzetet jelzik — magyarázza Matei Florica, a meteorológiai központ kutatója. — Az országból és a külföldi megfigyelő állomásokról kapott adatokat térképeken tüntetjük fel — mutat a falon és az asztalokon levő színes térképekre, melyeken a helyneveket számcsoporthoz helyettesítik: az illető megfigyelő állomás szimbólumai. Minden helység körül öt, hat kék és piros tintával írott számokat, jelzéseket az illető hely meteorológiai viszonyait egy bizonyos időpontban jellemző adatok.

Kétszer naponta, reggel és este nyolckor készütnék ilyen, egész Európára kiterjedő, úgynevezett szinoptikus (egyidejű áttekintési) térképek. Az azonos légnyomású helyeket vonalakkal (izobárral) kötik össze, így megkapjuk a legmagasabb és legalacsonyabb légnyomású pontokat, az úgynevezett maximumokat és minimumokat.

A hatalmas faltérkép előtt állunk, melyen jól látszanak az izobárok szabálytalan, egy-középi körre, az Európában kialakult légnyomás minimumok és maximumok, a hideg és meleg levegőfrontok kék és piros vonalai.

Nyugat felől óceáni eredetű légtömegek nyomulnak Közép-Európa felé, lehetséges, hogy ezek esőt is hoznak magukkal. Egy-két nap alatt hozzánk is elérnek — siklik végig Matei elvtárs — ceruzája magyarázva a térképen.

A mi munkánknak hármass célkitűzése van — veszi át ismét a szót a meteorológiai központ vezetője. — Egyrészt a várható idő előrejelzése, ami nagy segítséget jelent, különösen a mezőgazdaság számára, másrészt a repülőgépek biztonságos közlekedéséhez elengedhetetlenül szükséges napoként többszöri időjárásjelentés.

Talán nézzük meg állomásunk műszereit is — ajánlja.

Elindulunk az épület szomszédságában elhelyezett műszer-udvar felé. Apró, fehérre meszelt rúdos faházikókban a közismert hőmérők, légnyomásmérők és az észlelt adatokat önműködően rögzítő iróberendezések. Egy másik talapzaton új, elemes rendszerű szovjet gyártmányú csapadékmennyiség mérő és önműködő.

Hőforrások — a jövő energia tartalékai

Szibéria altalaja, beleértve az örök jég hazáját is, hatalmas földalatti „fehér szén” tartalékokat — forró vizet és vízgőzöket tartalmaz, melyek segítségével hatalmas geotermoelektromos központokat lehet létesíteni ezeken az energiaszegény vidékeken. Erre a következtetésre jutottak a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának Hidrogeológiai laboratóriumának tudományos kutatói.

A szovjet tudósok véleménye szerint Nyugat-Szibéria síkságai alatt hatalmas, forróvíz-árteji medence terül el. Mélyfúrások segítségével rájöttek arra, hogy az itt lévő óriási vízmennyiségek hőmérséklete eléri a 100–115 fok Celsiusi.

A Bajkál tótól észak-keletre fekvő vidéken számos hőforrást tártak fel, melyek 24 óra alatt mintegy 80.000 köbméter forróvizet juttatnak a föld felszínére. A geológusok véleménye szerint a Bajkál tó körüli hatalmas területen hatalmas energetikai központok válhatnak a vulkanikus eredetű gőzök felhasználása alapján.

A földalatti forróvíz források és medencék az egész szibériai felület körülveszik és kiterjednek a Csendes-óceán és a Csukotka félsziget felé. Ez széles távlatokat nyit az örök jég hazájában fekvő városok olcsó hő-energiával való ellátására.

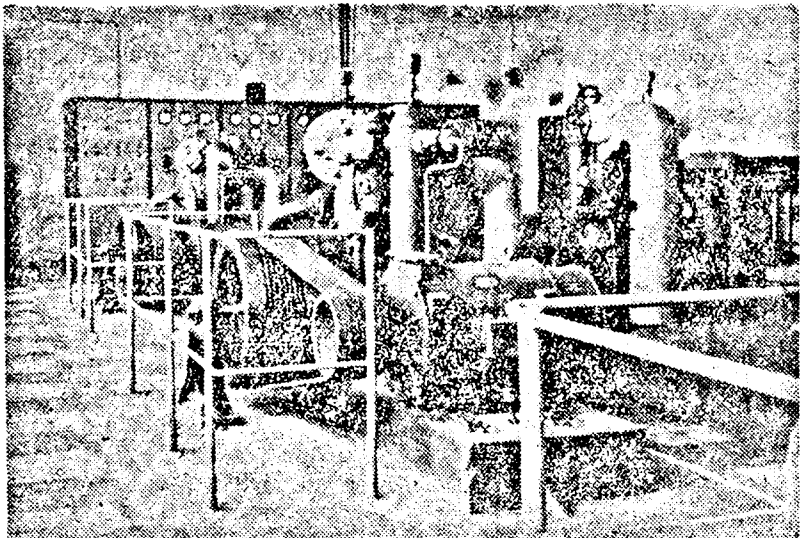
dőn grafikonokat készítő berendezés. Magas oszlop tetején üveggömb, mögötte beosztással ellátott papírcsik. — Ez a heliográf nevű készülék a napsütés időtartamáról és erejéről tudósít — hangzik a felvilágosítás. — Az üveggömb által összegyűjtött napsugarak kitérik a papírcsikot és így következtethetünk a napsütés erejére és időtartamára.

Visszatérünk az állomás épületébe, hogy megismerkedjünk az itt elhelyezett műszerekkel is. Az egyik szobában higanyos barométer, a légnyomás-értékeket önműködően leíró barográf, szélesség- és széllármérő, vadonatúj teodolit (mérőberendezés ellátott távcső) a naponként felbocsátott meteorológiai, légkömből nyomkövetésére.

Egy másik teremből jsmérős hangok csendülnek ki: rádió-készülékek szipolása hallatszik. Az egyik hatalmas berendezés — minden rádióamatőr szíve megdobbanna a látára — éppen üzemben van:

Szabó Mária

A mélyhűtő üzem lelke

Az aradi Frigorifer mélyhűtő vállalat korszerű hűtőberendezését ábrázolja képünk. Minusz 20 fokos hideget állítanak itt elő a hús, gyümölcs és egyéb romlandó áru mélyhűtésére. A műszerek állandóan és önműködően jelzik a hőmérsékletet.

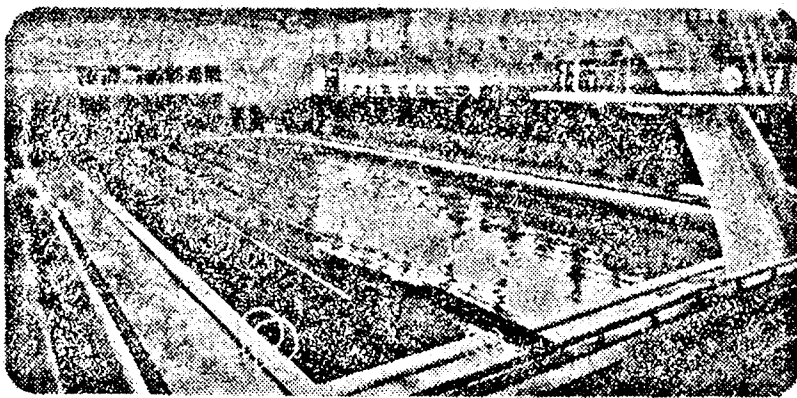
Tudományos megfigyelések a Fedcsenko gleccserén

A Nemzetközi Geofizikai Év keretében szovjet tudományos expedíció vezetett a Pamír hegység középpontjában fekvő Fedcsenko-gleccser tanulmányozására. Az itt dolgozó szovjet tudósok megállapították, hogy a gleccser tíz hónap alatt 150 méterrel haladt előre.

A gleccser középső folyásán elhelyezett megfigyelő állomás, a gleccserrel együtt már 300 méter utat tett meg.

A szovjet expedíció tagjai megállapították, hogy a Fedcsenko gleccser nemcsak haladó mozgást végez, de be is süpped egy depresszióba.

Az új pekingi sportcsarnok-kombinát

Három évvel ezelőtt Pekingnek egyik külterületén csak mocsarak és roskatag kunyhók voltak. Két éve ezen a helyen új sportcsarnok épült, mely inkább sportkombinát, ugyanis többféle sportlétesítményt foglal magába.

Egy érdekes ember „birodalmában”

kel, adománnyal gazdagodott a kis gyűjtemény.

— Aztán 1953-ban új kiállítást rendeztünk. Az Állami Színház jennálásának ötödik évfordulójára indult „szakszerűbben” elrendezett gyűjteményt állítottunk ki — halljuk a múzeum „életrajzát”.

Megtudjuk, hogy a történelmi múzeum munkatársai sokat segítettek az ifjabb múzeumnak... Sirbut elvtárs pedig gyűjtött, gyűjtött... Tanulmányozta városunk színháztársának történetét... Nézzük a román, magyar, német és szerb színházokat. Vezetünk a régi színházról beszél (ahol ma a Herbák János mozi van), az úgynevezett Uránia épületről. Ott ékeskedik a múzeum falán a színházról Hirsch Jakab képe... S a közelében rendre a régi igazgatók portréi... „A szabadságharc idején Philippidis István, a direktor” — mondja Sirbut József. „Ebben a régi „teátrum”-ban lépett fel Déryné ifjasszony is és a híres Szentpétery József.

„Bánk bán” — olvassuk egy fa-kult színlapon. Az előadás éve: 1862. (A Bach-korszakban forradalmi tett volt Katona József művének színrehozása.)

Egy régi dokumentum, 1848-ból, az „együttlaktó népek” összefogásának szellemében működő társulat pártfogását kéri a „nagyérdemű közönségtől”. Lengoszakállu aggasztján képerlő megtudjuk, hogy nem más, mint Farkas József, a híres táncos, aki 1846-ban az első aradi román színelőadás is szerepelt.

„Színházi Emlény” — 1862-ből — olvasható egy régi könyvön. A

Nagyjelentőségű élettani kísérlet

David Guarevics amerikai ideggyógyász és Christian Capellen norvég sebész, akik tanulmányutra a Szovjetunióba érkeztek, szeptember 25-én nem mindennapi műti szemtanúi voltak: végignézték, amint Vlagyimir Gyenyihov fiziológus, a moszkvai 1. számú Orvostudományi Főiskola szerv-átültető laboratóriumának vezetője, átültette egy kutyakutya fejét egy felnőtt kutya nyakára.

Gyenyihov eredeti átültetési módszert alkalmazott a legfejlettebb operációs technika segítségével. Lemetszte a kutyakutya fejét és melső lábait a főerekkel együtt. Az ereket összekapcsolta a nagy kutya fejének vér-érével és nyaki vivó-érével. A műtét végrehajtásához egy speciális szovjet varrat-készíték használták.

A műtét sikerült. Az átültetett kutyafej állapota kielégítő. Mindkét fej reagál a külső hatásokra és táplálékot vesz magához.

Vlagyimir Gyenyihovot, a szervek átültetése terén végzett kísérleteiért ismertté a Szovjetunióban. Számos bonyolult szerv-átültetési műtétet hajtott végre, így például egy kutya tüdejének és szívének egy másik kutyaiba való átültetését. Vlagyimir Gyenyihov bemutatott a külföldi vendégeknek egy kutyát, amelybe egy héttel ezelőtt átültették egy másik kutya szívet és tüdejét. A megoperált kutyának jelenleg tehát két szíve és két tüdye van működésben.

E kísérletek végső célja — mondotta Vlagyimir Gyenyihov a TASZSZ hírgyűjtemény tudósítójának — hogy a gyógyíthatatlanul beteg emberi szerveket más, egészséges szervekkel pótolhassuk. E munkánk során minden bizonnyal nagy nehézségeket kell megküzdőnk, de az is kétségtelen, hogy megbirkózunk majd velük s ezzel új, hatalmas fegyvert adunk az orvostudomány kezébe, az ember egészségéért és az élet meghosszabbításáért vívott harcban.

Csendes küzdelem

Nem a stadionok lelőőira kal auzoljuk az olvasót, ahol a fergeteges biztatás hangja egetverő. De még a teniszpályákra sem, ahol a nézősereg néma csendben figyel, hogy azután egy-egy jölsikerült leütést követően felharsanjon a tapsvihár. Vízitábla csapások prűszkölő játékosaira sem figyelünk fel. Akkor mégis hova kalauzoljuk az olvasót?

Sakkversenyre. Itt hangos, tetszésnyilvánításra nincs lehetőség. Délután 5 óra. A kereskedelmi iskola Xenopol-téri épületének disztermében folytatják az országos sakkbajnokság zónaközi középdöntőjét. A játékosok elfoglalják helyüket az asztalok mellett. Megindulnak az órák... A nagy versenyek feszült légköre uralkodik... A játékosok egy-egy lépés után feldőlnek a sakkasztal mellől és várják, hogy társuk lépjen. De a lépések közötti szünetben, amikor körbe sétálnak és megnézik az asztalok előtt, már a következő lépés rajzódik a gondolkodó agyukban. Igen, sakkversenyen vagyunk. Alljunk meg, mi is egy asztal mellett. Radovici Cornel sakkmeister — János Erovit I. osztályú játékos, olvassuk le a táblákról. Sportnyelvén szólva Radovici Cornel, ez a rokonszerves pólisti versenyző a nagy favorit... De ugylátszik, a papírforma a sakkban sem állja meg helyét, mert a fiatal János Erovit, aki világos figurákkal játszik, a spanyol nyitást zárt változatához folyamodik és alaposan megszorongatja nagyneű ellenfelét. Figyeltük a lépéseket, de legyünk őszinték, nem igen tudtuk, hogy mi az a spanyol megnyitás zárt változata. Szomszédaink, a sakkversenyes elmaradhatatlan szakértő látogatói, sőtutogva magyarázták meg, hogy mi is jelent ez. János Erovit a spanyol nyitással pozíció-előnybe jutott. Erdelőküddéssel figyeltük a játékot. A világos felvonultatva tiszt jeit a sötét vezérszárnya ellen és összpontosítva támadott egy gyalogot. Radovici mester kénytelen volt védekezni. Sorsdöntő fordulat következett be, János nyeresre állt, de ugy látszik, nem volt bátorsága tovább folytatni a játszmát, kihasználta az örökös sakk-adta lehetőséget és végül remiben egyeztek meg. Radovici Cornel sportszerűen elismerte, hogy fiatal ellenfele nyeresre állt... Ez a játék, amely 24. lépésnél befejeződött két órárt tartott. Mindenesetre futballmérkőzésen 90 perc alatt sokkal több esemény történik...

Breazu Nicolae — Tocaifia Francisc mesterjelölték is érdekes küzdelmet vívtak. Ez a játékot is sokáig figyeltük. Tocaifia Francisc királycsellet nyitott. Feldobozott egy gyalogot és szép támadást indított el. A támadásnak sokáig nem volt folytatása, mert jónéhány perc eltelt a lépések között. A sötét figurákkal játszó Breazu kivédte a támadást és ellentámadást vezetett, melynek eredményeképpen a világos királyát közepén fogta, Tocaifia csak a nagy sáncot tudta elvégezni. Végül a 18. lépésben: matt a világosnál...

Amit felsoroltunk ezek aránylag rövid játszmák voltak. De sakkversenyen maratoni játszmák is előfordulnak. A János — Dénes mérkőzés például ötórát küzdelem után fejeződött. Szombaton folytatják, bár János jobb volt, nem csodálkozunk, ha még öt órát eljátszandók.

Beszélgünk még az időzavarról, a sakkzók egyes száma közellenségéről. Két óra alatt husz lépést kell tenniük a versenyzőknek. Vannak azonban játékosok, akik nem tudnak mit kezdeni ezzel a „keves idővel”. Grozescu például nagyon jól állt Radovici mesterrel szemben, de időzavarba jutott és elvesztette a játszmát...

Ime láttuk, hogy a csendes versenynek is vannak izgalmak, szépséget és hivatott képoiselt. (m. s.)

Az őskori óriáshüllők leszármazottjai

Az indonéziai sziget-csoportokon már hosszú ideje tartotta magát a hír: a bennszülött lakosság között, hogy mesebeli sárkányok támadtak fel a szigetvilágban. Nemrég tudományos expedíció derítette fényt a kérdésre. A tudósoknak sikerült saját szemükkal látniuk a „sárkányokat”, sőt még le is fényképezték őket. Az őslény kutatók felismerték a „titokzatos” állatokat, egy kihalt, hitti őskori hüllő utódait.

A három méter magas hüllő óriásira megnőtt gyíkhoz hasonlatos. Ugyanolyan kerek és mozgékony szeme, ugyanolyan hosszú, hegyes nyelve és hosszú farka van, mint a gyíkoknak. Az állat teste azonban egy hatalmas krokodilléhoz hasonlatos. Az óriás, négy, félméteres karokban végződő lábán jár és súly megközelíti a 200 kilót.

Az állat a Komodo szigeten és a környező két apróbb szigeten él és joggal nevezhető élő fossziliának. Hozzá hasonló ősei jóval az ember megjelenése előtt népesítették be a földet.

Félelmetes külseje ellenére az őskori óriás-hüllő nem veszélyes állat és az embereket sohasem támadja meg. A természet ólaski mégis pusztítja, mivel nagy károkat okoz a marhacsordákban. A helybeli lakosság egyetlen két esetről tud, amikor az óriás hüllő emberhalálát okozott. Ez 1928-ban történt, amikor egy pásztor megkísérelte kiszabadítani egyik marháját a hüllő karmai közül és az hatalmas csapást mért rá. Ez ember az ütés következtében kapott sebeibe halt bele.

A különleges állat közömbös minden iránt és semmilyen hangtól sem ijed meg. Egyetlen dolog érdekli: a táplálék, mely szarvasokból, majmokból és szarvasmarhákból áll. Ha egy hozzá hasonló megkísérli elvenni zsákmányát, úgy életre-halálra szóló viadal kezdődik a két óriás között, mely csak az egyik pusztulásával ér véget.

A nőslény-állat libatartás nagysága tojásokkal rak le, melyekből hat hónap után 30 centiméter nagyságú fiókák kelnek ki.

Az indonéziai hatóságok a rendkívüli természetudományos érdekességet jelenlő állatok védelmére intézkedést hoztak, mely megtiltja az állatok meggyilkolását, vagy fogságba vételét.

az egyik képen... Caragiale bemutató 1913-ból a másikon. „Ez a színház első telefonja” — mutat egy ősi szerszámot Sirbut elvtárs.

A zongorán — éppen rákönyökölt — Lisztf Ferenc játszott 1845 november 8-án és 10-én — halljuk a további magyarázatot.

Majd a munkásszínjátárs számos emlékét csodáljuk. „A Falmunkások Szakszervezetének” előadása 1924-ből... Mennyi nehézséggel küzdött akkor a munkások színjátszása. „Ma a színpad, mint a művészet minden ága, dolgozó népünk szolgálatában áll és jalsult és városi dolgozóink a legnagyobb művészeti élményt találják a színházban” — mondja vezetőnk. Erre a dokumentumot látunk a falon. A színház vezetőségéhez intézett távirat az 1919. forradalom idejéből.

Egyik asztalon a különböző ajándékok sorakoznak. A mostani aradi színházszintul kapt a üzemek dolgozóitól. „Kevés társulat kapott ennyi ajándékot” — mondja büszkén Sirbut elvtárs és közben a petrozsenyiek ajándékát, a miniatűr bányászlámpát szikráztatja.

Megcsodáljuk a film őskorának „stroboscoop” nevű képanyagát, az első vetítógépeket, az Aurel Vlaicurol szóló „őshíradót” — és még sok egyebet... — Most, a sportmuzeumot szeretném „összehozni” — mondja örök mosolyával Sirbut elvtárs. Káprázik a szemünk az imént látott temérdek „kincs”-től és szeretnénk, ha a látogatók — ahogy Sirbut elvtárs mondja — a még magánkézben levő emlékekkel támogatnák a múzeum évek óta folyó értékes munkáját. M. D.